

Nowe rezerваты przyrody

W 1982 r. utworzono 29 nowych rezerwatów przyrody, a więc o 3 więcej niż w 1981 r. Żaden rezerwat nie został skreślony z listy. Zmian dokonano w 8 rezerwach, z czego w 6 powiększono powierzchnię, 2 rezerваты natomiast zmieniły nazwę. Dotyczące tych spraw zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego można odnaleźć w „Monitorze Polskim” nr 10 z 6 kwietnia oraz nr 25 z 18 października 1982 r., o zmianach w utworzonych wcześniej rezerwach mówi zarządzenie umieszczone w „Monitorze Polskim” nr 20 z 31 sierpnia 1982 r. Najwięcej rezerwatów powstało w woj. słupskim (6), podobnie jak i w 1981 r., kiedy to w tym województwie powstało aż 8 nowych rezerwatów.

Na dzień 30 grudnia 1982 r. osiągnęliśmy w Polsce stan 821 rezerwatów o łącznej powierzchni 90284,47 ha, co daje średnią wielkość 109,97 ha. Najliczniejszą grupę stanowią rezerваты leśne — jest ich 402, a więc nieomal połowa.

Oto krótka charakterystyka nowych, utworzonych w 1982 r., rezerwatów przyrody w Polsce.

WOJEWÓDZTWO BYDGOSKIE

Bagno Grzybna — pow. 6,26 ha, położony w gminie Tuchola, w głębi lasu, około 8 km na południowy wschód od wsi Kłoczek, gdzie znajduje się najbliższy przystanek PKS na linii Tuchola — Czersk. Najbliższą wioską są Okoniny Nadjeziorne leżące 3 km na wschód od rezerwatu. Ochroną objęto tu śródleśne torfowisko. Rezerwat tworzą zespoły torfowiskowe, bagienne oraz boru bagiennego. Roślinność jest charakterystyczna dla torfowisk wysokich i przejściowych. Rezerwat ten, podobnie jak i dwa następne, znajduje się na terenie projektowanego Tucholskiego Parku Krajobrazowego.

Cisy nad Czerską Strugą — pow. 17,19 ha, położony w gminie Czersk, na zachód od drogi Tuchola — Czersk, w odległości ok. 350 m od przystanku PKS „Nadleśnictwo Twarożnica”. Po przeciwnej stronie tej drogi znajduje się jez. Świdno, na północy, zachodzie i południu granica rezerwatu biegnie wzdłuż łąk, wschodnią granicą jest droga leśna. Czerska Struga płynie 50—70 m od granicy rezerwatu. Jest to drugie, po słynnym rezerwacie w Wierchlesie, miejsce ochrony cisa w Borach Tucholskich. Cisy występują tu w drzewostanie sosnowym z domieszką innych gatunków drzew. W otoczeniu grupy wprowadzonych sztucznie starych, 100-letnich cisów rośnie ok. 3100 cisów w wieku od 5 do 35 lat pochodzących z samosiewów.

Jezioro Zdręczno — pow. 15,74 ha (w tym tafla wody 8,97 ha), położony w gminie Tuchola, w głębi lasu, ok. 500 m na zachód od drogi Woziwoda — Gutowiec łączącej szosy Tuchola — Czersk i Chojnice — Czersk. Najbliższy przystanek PKS — Woziwoda znajduje się ok. 4 km od rezerwatu na szosie Tuchola — Czersk. Rezerwat obejmuje zarastające jezioro śródleśne. Taflę wody opanowuje zwartymi płatami zespół „lilii wodnych” (*Myriophyllum* — *Nupharetum*). Z roślin rzadkich i chronionych liczne są rośliny owadożerne: wszystkie 3 gatunki rosiczek oraz pływacz średni i drobny.

WOJEWÓDZTWO CIECHANOWSKIE

Czapliniec Werski — pow. 14,59 ha, położony w gminie Rybno, ok. 300 m na północny wschód od wsi Wery (stąd nazwa rezerwatu), graniczy z pastwiskami tej wsi. Najbliższa stacja PKP — Rybno na linii Warszawa — Gdynia — odległość ok. 5 km od rezerwatu. Ochroną objęto tu fragment lasu będącego kolonią czapli siwej. Drzewostan stanowi bór mieszany świeży i las mieszany świeży.

WOJEWÓDZTWO GORZOWSKIE

Buki Zdroiskie — pow. 75,57 ha (w tym 73,30 ha lasu): położony w gminach Strzelce Krajeńskie, Santok i Zwierzyn długim pasem po obydwu stronach rzeki Santoczna. Długość tego pasa wynosi ok. 5 km, szerokość od 50 do 370 m. Ogranicza się on w zasadzie do doliny rzeki. Celem ochrony jest stary naturalny las mieszanym mający charakter buczyny pomorskiej występującej tu na granicy zasięgu. Oprócz dębów rosną sosny, świerki i olchy.

WOJEWÓDZTWO KATOWICKIE

Ochojec — pow. 26,77 ha, położony w granicach administracyjnych miasta Katowice, niedaleko stacji kol. Katowice—Ochojec, na południowy wschód od terenów Szpitala Górniczego a na zachód od ulicy Zakątek. Rezerwat obejmuje las, przez który przepływa strumień Ślepiotka. Jest to łęg olszowy, w którym rośnie około 400 egz. liczydła górskiego — rośliny, która w tak masowym skupieniu nie występuje nawet w górach. W rezerwacie można spotkać również inne rzadkie gatunki roślin, niektóre także typowe dla gór; są to: ciemiężca zielona i okółkowa, trzcinnik owłosiony oraz bardzo rzadkie na terenie GOP — starzec kędzierzawy i zawilec gajowy.

WOJEWÓDZTWO KIELECKIE

Góra Dobrzeszowska — pow. 24,57 ha, położona w pobliżu wsi Dobrzyszów w gminie Łopuszno. Rezerwat obejmuje porośniętą lasem, szczytową partię samotnego wzgórza leżącego na zachodnim krańcu głównego pasma Gór Świętokrzyskich. Od południa graniczy z polami wsi Dobrzyszów. Przetrwowało tu do dziś najlepiej zachowane sanktuarium pogańskie w Polsce, zamieść z chwilą przyjęcia chrześcijaństwa. Tworzą je: półksiężycowaty, kamienny wał u południowego podnóża góry oraz trzy współśrodkowe wały otaczające szczytową płaszczyznę o wymiarach 100×30 m. Pośrodku znajduje się podwalina

kamienna, o wymiarach 8×6 m, będąca przypuszczalnie pozostałością ołtarza. Archeolodzy doszukują się w tym sanktuarium wpływów celtyckich. W amerykańskim biuletynie „Astroarcheologia” w 1981 r. ukazał się monograficzny artykuł na temat Dobrzeszowskiej Góry. Integralną częścią zabytku archeologicznego są elementy przyrodnicze: krajobraz, wychodnie skalne i zbiorowiska leśne.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

Torfowisko Orłowskie — pow. 671,78 ha, położony w leśnictwie Orzechów, częściowo w woj. chełmskim (gmina Urszulin), częściowo w woj. lubelskim (gmina Ludwin). Celem ochrony jest tu zespół torfowisk: przejściowego, niskiego i wysokiego typu kontynentalnego z naturalnymi, rzadko spotykanymi zespołami roślinności wodno-torfowiskowej, zbiorowisk o charakterze tundry oraz gęstymi zaroślami wierzby lapońskiej i borówkolistnej.

WOJEWÓDZTWO OLSZTYŃSKIE

Jezioro Košno — pow. 1232,85 ha (a więc bardzo duża), położony 20 km na południowy wschód od Olsztyna. 91% powierzchni rezerwatu leży w gminie Purda, 9% — w gminie Pasym. Rezerwat obejmuje rynnowe jez. Košno (575,45 ha) i otaczające je lasy (657,40 ha), będące częścią dużego kompleksu leśnego Lasów Napiwodzko-Ramuckich liczącego ok. 60 tys. ha. Celem ochrony jest zachowanie charakterystycznych cech krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego.

Las Warmiński — pow. 1798,18 ha, a więc jest to drugi duży rezerwat Pojezierza Mazurskiego. Położony jest w gminach Stawiguda i Purda. Obejmuje lasy, fragment przełomowej doliny rzeki Łyny (o długości 6,5 km) w górnym biegu oraz cztery śródleśne jeziora: Ustrych, Jelguńskie, Gałek (czyli Galik) i Oczko. Celem ochrony jest zachowanie charakterystycznych dla Warmii krajobrazów oraz zespołów leśnych ze stanowiskami wielu gatunków roślin chronionych.

WOJEWÓDZTWO RADOMSKIE

Ciszek — pow. 40,28 ha, podobnie jak trzy następne rezerwaty, położony w Puszczy Kozienickiej. Znajduje się w gminie Pionki. Trudny do odszukania, gdyż położony jest w głębi zwałowego masywu leśnego Puszczy, w obrębie Jedlnia. 4 km na północny zachód od Jedlni, 4 km na południowy wschód od przystanku PKS we wsi Jastrzębia i ok. 5 km na północ od rezerwatu Jedlnia (patrz niżej). Celem ochrony jest zachowanie fragmentu naturalnego starodrzewu dębowo-sosnowego w wieku około 160 lat z domieszką jodły, która rośnie tu na granicy swego zasięgu. Miejsca odsłonięte i przerzedzone porasta młody las jodłowy z domieszką jawora, klonu, lipy i modrzewia.

Jedlnia — pow. 86,88 ha, położony w gminie Jedlnia-Letnisko, na południowym skraju Puszczy Kozienickiej, 12 km od Radomia, po obu stronach drogi Radom — Kozienice. Od południa rezerwat graniczy z zalewem w Siczkach na rzece Gzówce, po drugiej stronie zalewu znajduje się Jedlnia-Letnisko. Celem ochrony jest zachowanie starodrzewu dębowo-sosnowego z niewielką domieszką jodły, brzozy, osiki i grabu. Liczne, pomnikowe sosny, pomnikowy jawor nad zalewem. W południowej części — groby pomordowanych w latach ostatniej wojny Polaków. Rezerwat obejmuje chronione już w okresie międzywojennym lasy otaczające budynki byłego nadleśnictwa.

Pionki — pow. 83,20 ha, położony w gminie Pionki, na wschodzie graniczy z gruntami tego miasta, pozostałe trzy granice stanowią linie oddziałowe. Położony jest na północ od linii kolejowej, na brzegu pradoliny Zagożdżonki. Celem ochrony jest zachowanie wielogatunkowego lasu pochodzenia naturalnego, w którym dominują dęby (szypułkowy i bezszypułkowy) w wieku 110—210 lat, poza tym jodły rosnące tu na północnej granicy zasięgu, graby i inne. Z roślin chronionych na uwagę zasługuje lilia złotogłów i widłaki.

Załamanek — pow. 74,99 ha (w tym 2,10 ha bagien, pozostały teren zajmuje las), po-

łożony w gminie Pionki, w głębi Puszczy Kozienickiej, 2 km na północny zachód od rezerwatu „Pionki”. Położony jest na północ od drogi Radom — Kozienice (przy rozwidleniu dróg do Pionek i Jaroszek), 22 km od Radomia. Bezpośrednio przy rezerwacie znajduje się przystanek PKS Załamanek i parking dla samochodów. Ochroną objęto tu rzadkie na terenie Puszczy naturalne zbiorowiska lęgowe i wilgotne jedliny. Występują poza tym drzewostany sosnowe i świerkowe z domieszką dębu, jesionu, wiązu, jawora, brzozy i osiki.

WOJEWÓDZTWO SIEDLECKIE

Golobórz — pow. 65,88 ha, położony w gminie Siedlce, na południe od tego miasta, między wsią Grabianów a rzeką Muchawką, 32,44 ha powierzchni rezerwatu zajmują lasy a 33,44 ha — pastwiska i nieużytki. Teren jest bardzo urozmaicony, zarówno pod względem przyrodniczym jak i krajobrazowym. W południowej części, na pagórkach, rosną lasy — są to grądy i dąbrowy świetliste przechodzące na zachodzie w bór mieszany i bór świeży, a na północy w bór bagienny. Środkowa część rezerwatu obejmuje wydmy, porośnięte częściowo jałowcem a częściowo wrzosem. Na wydmach występują ponadto płyty porostów i traw. Między wydmami są torfowiskowe zagłębienia (torfowiska wysokie i niskie) ze zbiorowiskami szuwarowymi i niewielkimi sławami (doły potorfowe). Rośnie tu m.in. owadożerny pływacz pospolity.

WOJEWÓDZTWO SKIERNIEWICKIE

Grądy Osuchowskie — pow. 96,39 ha, położony w gminie Osuchów, graniczy od wschodu z gruntami tej wsi, odległy od przystanku PKS Osuchów — 1 km. Teren rezerwatu jest podmokły, w wielu miejscach bagnisty. 90% powierzchni zajmują grądy, pozostałą część bór bagienny o charakterze reliktywnym i trudno dostępne bagno z otwartym lustrem wody i rzadkimi zbiorowiskami roślinnymi.

Uroczysko Bażantarnia — pow. 44,52 ha, położony w gminie Skierniewice po południowo-zachodniej stronie drogi asfaltowej biegnącej ze Skierniewic do Łyszkowic, 2,5 km od stacji kol. we wsi Maków. Urozmaicone ukształtowanie terenu, wilgotność i różnorodne warunki glebowe powodują, że występują tu zróżnicowane zbiorowiska leśne o charakterze naturalnym: płaty grądu, dąbrowy świetlistej, olśu i łęgu jesionowo-olszowego. Rosną tu liczne drzewa pomnikowe, w tym buki na granicy zasięgu.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

Bagna Izbićkie — pow. 281,18 ha, położony w gminie Główny, na południe od jez. Łebsko. Rezerwat przecina z północy na południe droga z Izbiicy do Ciemina. Na wschodzie granicę stanowią pola wsi Izbićca, na południu częściowo łąki wsi Ruszce użytkowane przez PGR Główny. Teren rezerwatu zajmuje las, torfowiska i nieużytki. Celem ochrony jest zachowanie charakterystycznych dla Pobrzeża Bałtyckiego relikwicznych torfowisk typu atlantyckiego z rzadkimi gatunkami roślin.

Bagnisko Niedźwiady — pow. 47,76 ha, położony w gminie Koczala, na granicy z woj. bydgoskim, pośrodku masywu leśnego, 5 km na wschód od wsi Działek, 6 km na północny wschód od wsi Bielsko. Rezerwat obejmuje całkowicie otoczone lasami, płaskie, bezodpływowe obniżenie terenu o długości ok. 1800 m i maksymalnej szerokości 600 m. Lasy zajmują tu 31,97 ha, bagna 15,46 ha, linie leśne 0,25 ha, rowy 0,08 ha. Wśród roślinności dominuje bór bagienny, w którym występuje sosna w wieku około 140 lat, osiągając wysokość zaledwie do 14 m i średnicę pnia — 20 cm. W domieszce rośnie brzoza omszona, w runie m.in. bagno zwyczajne, modrzewnica europejska, welnianka pochwowata i żurawina.

Bukowa Góra nad Pysznem — pow. 6,18 ha, położony w gminie Bytów. Od południa do rezerwatu przylega Jez. Pyszne, od północy pola uprawne, od wschodu i po-

łudniowego zachodu granicę stanowią drogi leśne. Rezerwat obejmuje wzgórze morenowe, na którym rośnie „starodrzew bukowy na siedlisku lasu świeżego”, tworząc charakterystyczne dla zachodnich i środkowych pojezierzy zbiorowisko leśne zaliczane do „kwaśnej buczyny niżowej”. Jest to piękny las, w którym buki w wieku ok. 150 lat osiągają wysokość ok. 28 m.

Jeziro Modła — pow. 194,80 ha, położony w gminie Ustka, obejmuje jezioro o powierzchni 187,80 ha oraz 7 ha nadbrzeżnych nieużytków. Jez. Modła, połączone z Bałtykiem rzeką Potynią, jest typowym, zarastającym jeziorem przy morskim. Dno pokrywa kilkumetrowa warstwa mułu. Jest miejscem lęgowym wielu gatunków ptaków wodnych. Nadbrzeżne zarośla (miejsce lęgów remiza) tworzy wierzb szara, uszata i pięciopęcikowa. Cenne są również zespoły roślinności wodnej i szuwarowej.

Torfowisko Pobłockie — pow. 112,31 ha, położone w gminie Główny. Od północnego wschodu i częściowo od południa rezerwat graniczy z polami i łąkami wsi Pobłockie i PGR Wykosowo, od południa granicą są częściowo lasy, od północy i zachodu pola wsi Ruszce. Teren rezerwatu tworzą torfowiska o grubości warstwy torfu średnio 3 m oraz las. Celem ochrony jest zachowanie relikwicznych torfowisk wrzoścowych typu atlantyckiego, charakterystycznych dla Krainy Pobrzeża Bałtyckiego.

Torfowisko Potoczek — pow. 15,24 ha, położony w gminie Kępice, w głębi lasu, 1 km na północ od rzeki Wieprza, 4 km na południe od wsi Lipnik. Celem ochrony jest zachowanie charakterystycznych zbiorowisk torfowiskowych oraz drzewostanów na siedlisku boru wilgotnego. 8,17 ha zajmuje bór bagienny, 6,75 ha zajmują torfowiska i bagna a 0,32 ha rowy. Położony w dolinie rezerwat otaczają zalesione stoki. Bór bagienny tworzą rzadko rosnąca sosna z domieszką brzozy omszonej, w poszycie występuje jałowiec i krużyna, w runie m.in. rośnie typowa dla obszarów nadmorskich bażyna czarna i rosiczka okrągłolistna.

WOJEWÓDZTWO STOLECZNE

Bagno Bocianowskie — pow. 68,98 ha, położony w gminie Celestynów, na północny wschód od wsi Bocian a na północny zachód od Celestynowa. Z trzech stron rezerwat graniczy z lasami a od zachodu z torfowiskami należącymi do wsi Bocian. Ochroną objęto tu różne środowiska, ale głównie leśne, z pomnikowymi drzewami, rosnące na wydmach i torfowiskach. Dominuje sosna z niewielką domieszką brzozy i dębu. Ponadto na terenie rezerwatu występują bagna i wyeksploatowane, zabagnione doły potorfowe. Rosną tu kępy olszyn i wierzb, a z rzadkich gatunków roślin grzybień północny, pływacz pospolity i rosiczka okrągłolistna.

Olszyna Łyczynska — pow. 25,38 ha, położony w gminie Konstancin-Jeziorna na terenach zarządzanych przez Rolniczy Zakład Doświadczalny SGGW-AR w Oborach, na wschód od Konstancina-Jeziornej, a na północ od wsi Słomczyn. Do zachodniej części rezerwatu przylega wieś Łyczyny. Na grząskich, bagnistych terenach pradoliny Wisły rosną tu drzewostany olszowe z domieszką świerka i wiązu. Jest to las łęgowy, pierwotnie był to łęg wiązowo-jesionowy. Planuje się przebudowę drzewostanu, aby przywrócić pierwotny skład gatunkowy.

WOJEWÓDZTWO SUWAŃSKIE

Struga Żytkiejska — pow. 467,07 ha, położony w gminie Dubeniki, w Puszczy Rominckiej, 31 km od Suwałk. Graniczy bezpośrednio z granicą państwową, dojazdu do rezerwatu praktycznie nie ma. Rezerwat obejmuje 375,80 ha lasów oraz 91,27 ha nieużytkowanych łąk należących do PGR Dubeniki. Łąki położone są nad rzeką, w której mają stałe miejsca łęgowe bobry i wydry. Występują też rzadkie gatunki ryb.

WOJEWÓDZTWO WŁOCŁAWSKIE

Jezioro Rakutowskie — pow. 414,07 ha, położony w gminie Kowal, w wiosce Rakutowo. Celem ochrony jest zachowanie naj-

wiejszego na Pojezierzu Gostynińskim jeziora (177,90 ha) oraz terenów przyległych z charakterystycznymi zbiorowiskami roślinnymi (236,17 ha). Są to turzycowe łąki okresowo zalewane wodą, trzcinowiska i szuwały. Pas roślinności przybrzeżnej dochodzi do 150 m, przez co jezioro jest praktycznie niedostępne, dlatego też stanowi oazę ptactwa — łącznie 98 gatunków, w tym 25 łęgowych, 34 przelotne, pozostałe gatunki występują sporadycznie. Do gatunków gnieźdzących się należy m.in. żuraw, kulik wielki, bocian czarny i labędź niemy. W czasie przelotów występują kilkudziesięczne stada ptactwa.

WOJEWÓDZTWO ZAMOJSKIE

Gliniska — pow. 34,00 ha, położony w gminie Uchanie, 300 m na zachód od pierwszych zabudowań wsi Gliniska. Obejmuje wzgórze panujące nad okolicą, o stromych zboczach, użytkowane jako pastwisko. Miejscami wzgórze porośnięte jest roślinnością kserotermiczną. Celem ochrony jest zachowanie stanowiska susła perelkowanego liczącego około 1200 osobników. Jeszcze w 1954 r. ten gatunek susła znany był ze 153 stanowisk (wszystkie w południowo-wschodniej Polsce), do roku 1963 zniknął z 62 stanowisk i proces ten dalej postępuje. Oprócz susła w rezerwacie występuje łoś stepowy (poza granicą zasięgu tego gatunku), łasica łąska i gronośtaj. Z ptaków żaluje tu bardzo rzadki orzełek włochaty, a także myszołów zwyczajny, kania ruda, kruk i pustułka.

Hubale — pow. 35,00 ha, położony w gminie Zamość pomiędzy wsiami Hubale i Mokre, po obu stronach drogi łączącej te wioski. Ochroną objęto największe w Polsce stanowisko susła perelkowanego (patrz wyżej) — żyje tu około 5000 tych zwierząt przystosowanych do warunków stepowych i stepopodobnych (np. suche łąki i pastwiska). Najbliższe kolonie susłów są w Sławęcinie koło Hrubieszowa i w Gliniskach, odległe o ok. 60 km. Są to więc stanowiska wyspowe na zachodniej granicy występowania tego gatunku. Omawiane stanowisko było kiedyś liczniejsze,

ale w latach pięćdziesiątych posadzono las sosnowy stanowiący północną granicę rezerwatu i susły zniknęły z tej części terenu.

*

Niezależnie od utworzonych rezerwatów wprowadzono z dniem 31 sierpnia 1982 r. wiele zmian w rezerwach istniejących już dawniej („Monitor Polski” nr 20, poz. 179).

Utworzony w 1956 r. w woj. szczecińskim rezerwat „Bukowe Zdroje” (pow. 216,28 ha, zmniejszony w 1964 r. do 207,90 ha) otrzymał nazwę „Bukowe Zdroje im. Profesora Tadeusza Dominika”. Znajduje się on częściowo w gminie Stare Czarnowo, częściowo w granicach miasta Szczecina.

Utworzony 30 maja 1956 r. rezerwat „Kołowskie Parowy” otrzymał nową nazwę „Kołowskie Parowy im. Józefa Lewandowskiego”. Położony on jest w gminie Stare Czarnowo (woj. szczecińskie). W 1964 r. został powiększony z 24,07 ha do 24,39 ha.

Rezerwat „Zakręt”, położony w pobliżu wioski Krutynia w gminie Piecki, woj. olsztyńskie, powiększony został z 37,80 ha (w chwili utworzenia w 1957 r.) do 105,80 ha.

Podobnie utworzony 4 maja 1959 r. rezerwat „Królewska Sosna” zwiększył swoją powierzchnię z 16,50 ha do 103,76 ha. Położony jest on również w gminie Piecki w woj. olsztyńskim.

Poważnie powiększono rezerwat „Ostoją bobrów Stary Folwark” w woj. suwalskim. Gdy powstał 19 czerwca 1959 r. miał 120 ha, obecnie 302 ha, w tym 72,00 ha to część Jeziora Wigry u ujścia Czarnej Hańczy (ta część rezerwatu nie uległa zmianie), obszar lasu, bagien i łąk o łącznej po-

wierzchni 224,74 ha oraz ujściowy odcinek Czarnej Hańczy o pow. 5,45 ha (pierwotnie 2,37 ha).

Rezerwat „Janiewickie Bagno”, położony w pobliżu Janiewic w gminie Sławno w woj. słupskim, został powiększony z 100,60 ha (15 maj 1962 r.) do 162,00 ha. Pozwoli to na lepszą ochronę tego fragmentu boru bagiennego ze stanowiskiem reliktowej maliny moroszki.

Utworzony stosunkowo niedawno (15 grudnia 1976 r.) rezerwat „Milachowo” został powiększony z 2,50 do 3,70 ha. Położony jest on w gminie Debrzno w woj. słupskim. Celem ochrony jest tu zachowanie muraw i zarośli kserotermicznych z wieloma gatunkami roślin ciepłolubnych na północnej granicy ich zasięgu. Zezwolono jednocześnie na ograniczony zbiór ziół leczniczych i innych roślin na terenie rezerwatu oraz na umiarkowany wypas zwierząt gospodarskich. Zezwolenia te mają na celu zachowanie muraw i zarośli kserotermicznych — w przeciwnym przypadku wyrósłby tu las, co już miało miejsce w niektórych rezerwach stepowych. Ochrona ścisła, będąca w przypadku ochrony przyrody metodą bierną, nie zdaje jak widać egzaminu w przypadku rezerwatów nieleśnych.

Utworzony 1 marca 1978 r. rezerwat „Jezioro Długie”, położony w gminie Urszulin w woj. chełmskim, powiększony został z 640,48 do 694,93 ha. Cel ochrony pozostał tu bez zmian — jest nim zachowanie stanowisk rzadkich gatunków roślin wodnych i torfowiskowych oraz naturalnych zbiorowisk roślinności torfowiskowej.

Wszystkie te zmiany, dotyczące łącznie 8 rezerwatów przyrody, weszły w życie z dniem 31 sierpnia 1982 r.

Oprac. Przemysław Pilich